Ședința comună a Comitetului Director privind Acțiunea finanțată de UE și a Comitetului de Monitorizare a MSPL

Modernizarea Serviciilor Publice Locale | 23 februarie 2024

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Sweden
Sverige

Elveția.

GUVERNUL ROMÂNIEI

Agenda ședinței

Ora	Sesiune
10:20	Rezultatele implementării proiectului MSPL și a Acțiunii finanțate de UE pentru implementarea măsurilor de infrastructură în domeniul AAC și EE
10:50	Indicatorii de rezultat ai implementării măsurilor de infrastructură finanțate de UE în domeniul AAC și EE în clădirile publice. Rezultatele sondajelor privind satisfacția beneficiarilor și ale auditului energetic.
11:05	Prezentare generală a cooperării dintre Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și GIZ - rezultate și impact
11:20	Rezultatele și impactul măsurilor implementate în regiunile de dezvoltare, inclusiv al Acțiunii finanțate de UE pentru implementarea măsurilor de infrastructură
12:00	Pauză
12:30	Sustenabilitatea rezultatelor obținute în cooperare cu alți parteneri de proiect
12:50	Angajamentul și cooperarea cu societatea civilă - rezultate și lecții învățate
13:10	Discuții deschise privind lecțiile învățate, recomandări. Întrebări și răspunsuri
13:45	Declarații și constatări finale

Rezultatele implementării proiectului MSPL și a Acțiunii finanțate de UE pentru implementarea măsurilor de infrastructură în domeniul AAC și EE

Obiectivul proiectului

Obiectivul general al proiectului constă în îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru o implementare orientată către cetățeni a politicii de dezvoltare regională în sectoarele prioritare de prestare a serviciilor publice locale.

Obiective specifice

A. MADRM/MIDR stabilește un cadru coerent pentru implementarea eficientă a politicii naționale de dezvoltare regională în sectoarele prioritare;

B. Capacitățile de planificare, coordonare și implementare ale CRD-urilor și APL-urilor partenere sunt îmbunătățite;

C. ADR-urile sunt capacitate să implementeze proiecte de servicii publice elaborate în cadrul programelor regional sectoriale;

D. Reprezentanții raioanelor, municipalităților și ai prestatorilor de servicii locale beneficiază de module de instruire orientate spre cerere, oferite de organizațiile guvernamentale și neguvernamentale pentru modernizarea serviciilor publice locale în sectoarele prioritare;

E. Societatea civilă participă în proiecte publice.

Contextul proiectului

>> Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

>> Consiliile Regionale pentru Dezvoltare
>> Agențiile de Dezvoltare Regională

>> Autoritățile Publice Locale
>> Comitetele Locale de Cetățeni

Măsuri transversale la toate nivelurile:

- Instruiri pentru modernizarea serviciilor publice locale în sectoarele prioritare, oferite de:
  - Academia de Administrare Publică;
  - Universitatea Tehnică a Moldovei;
  - Asociația “Moldova Apă-Canal”;
  - Camera de Comerț și Industrie.
- Organizațiile societății civile (OSC) implică activ cetățenii

Rezultatele obiectivelor specifice

Obiectivul A

- 2 Strategii naționale de dezvoltare regională elaborate în mod participativ (2016 - 2020, 2022 - 2028);
- Elaborarea unei noi paradigme privind DR și modificările la Legea privind dezvoltarea regională aprobate de Guvern;
- Programul național privind polii de creștere aprobat de Guvern;
- Manualul operațional al FNDR revizuit și aprobat de CNCDR;
- 3 reglementări pentru gestionarea deșeurilor specifice (vehicule scoase din uz, anvelope uzate și uleiuri uzate) și ghidurile aferente aprobate de Guvern;
- Capacitățile instituțiilor din regiuni de a planifica și coordona acțiunile în caz de criză și situații de urgență îmbunătățite.

Rezultatele obiectivelor specifice

Obiectivul B

- 8 comisii sectoriale regionale în 4 RD (Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia), create și abilitate să acționeze în vederea implementării strategiilor de dezvoltare regională specifice fiecărui sector;
- 3 programe sectoriale (pentru AAC, EE și DRL) și o serie de proiecte aferente au fost elaborate pentru Regiunea de Dezvoltare UTA Găgăuzia;
- 25 de planuri de dezvoltare locală ale celor 25 Autorități Publice Locale partenere au fost elaborate în mod participativ.

Rezultatele obiectivelor specifice

Obiectivul C

- 7 proiecte-pilot în domeniul AAC, EE și MDS finanțate din fonduri germane, elvețiene și românești au fost finalizate;

  - AAC: în Cahul (inclusiv satele Lebedenco și Rosu), Rîșcani și Leova;
  - EE: Orhei și Călărași și MDS: Florești și Șoldănești.

- 18 proiecte finanțate de UE implementate în parteneriat cu ADR-urile din Nord, Centru și Sud:

  - 10 proiecte în AAC
  - 8 proiecte în EE

Rezultatele obiectivelor specifice

Obiectivul D

- 23 de module de instruire în domeniul modernizării serviciilor publice locale au fost elaborate și livrate de către Academia/Institutul de Administrare Publică, Asociația "Moldova Apa-Canal", Camera de Comerț și Industrie și Universitatea Tehnică a Moldovei;
- 3289 reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, furnizori de servicii, cu capacități sporite;
- 9 operatori de apă cu capacități sporite și dotare tehnică îmbunătățită;
- Managerii energetici din localitățile-țintă capacitați în domeniul planificării, implementării și monitorizării sistemelor de management energetic;
- IAP și UTM au introdus un sistem de management al calității pentru livrarea instruirilor.

Rezultatele obiectivelor specifice

Obiectivul E

- 13956 de cetățeni implicați în proiecte și procese la scară mică pentru a îmbunătăți serviciile publice locale în domeniul AAC, MDS, EE și activități de promovare a protecției mediului și a climei;
- 110 granturi acordate în 2020 și 2021 OSC-urilor locale în cadrul Programului de Granturi Locale;
- 18 comitete locale ale cetățenilor au fost înființate și au monitorizat procesul de achiziție, construcție și implementare a 18 proiecte de infrastructură pentru îmbunătățirea serviciilor publice locale.

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Activități-cheie implementate în 2023-2024 în cadrul acțiunii finanțate de UE privind măsurile de infrastructură

- Finalizarea lucrărilor și organizarea recepției tehnice pentru proiectele EE din Basarabeasca, Bălți, Leova și Șoldănești;
- Organizarea de evenimente de inaugurare și ședințe finale ale Comitetelor Directoare Locale pentru a confirma obținerea rezultatelor la proiectele menționate mai sus;
- Finalizarea de către ADR și APL a procedurilor de predare pentru toate proiectele AAC și EE și acceptarea acestora în proprietatea și administrarea APL-urilor beneficiare;
- Adoptarea de către toate proiectele de infrastructură a planurilor de sustenabilitate, care vor fi monitorizate în continuare de ADR-uri;
- Efectuarea de audituri energetice ale proiectelor EE, precum și sondajelor privind gradul de satisfacție la etapa finală, efectuate atât pentru proiecte EE, cât și pentru cele din AAC, pentru a dovedi atingerea indicatorilor vizați.

giz

Principalele provocări

Provocări de ordin general

- Schimbările în Guvern, în special în anii 2018 - 2020, au dus la comasarea structurii de dezvoltare regională cu alte unități, schimbări frecvente la nivelul ministerelor;
- Pandemia COVID-19 a constituit o provocare majoră pentru implementarea proiectului și a avut un impact asupra calendarului activităților;
- Situația regională cauzată de războiul din Ucraina și de criza energetică.

Provocări în implementarea proiectelor de infrastructură:

- Capacitățile reduse ale companiilor locale de a proiecta și implementa lucrări de construcție;
- Resurse financiare și umane limitate în cadrul APL pentru un angajament și o contribuție eficientă la măsurile de infrastructură;
- Probleme legate de supravegherea calității lucrărilor de construcție;
- Prețurile în creștere pentru materialele și echipamentele de construcție și necesitățile de acceptare a volumelor de lucrări suplimentare obligatorii

Durabilitatea rezultatelor proiectului

Abordare multilaterală și multidimensională

- Sistemele partenerilor – ADR-uri – utilizate pentru implementarea măsurilor și intervențiilor
- Semnarea memorandumuri de înțelegere cu părțile interesate implicate care au inclus angajamente pentru contribuții financiare și facilitarea procesului, asigurând astfel sustenabilitatea economică a măsurilor de infrastructură
- Promovarea orientării către cetățean și aplicarea unei abordări participative pentru a asigura sustenabilitatea socială a măsurilor
- Implicarea în mod egal a femeilor și bărbaților pentru promovarea principiilor egalității de gen și participarea diferitelor grupuri sociale la dezvoltarea locală și regională
- Concepte de sustenabilitate aprobate de consiliile locale, pentru stabilitatea instituțională, funcționarea continuă și întreținerea infrastructurii
- Tarife de recuperare a costurilor pentru serviciile de AAC îmbunătățite, pentru o infrastructură economic durabilă
- Analiza impactului asupra mediului, identificarea alternativelor și măsurilor de atenuare, precum și campanii de conștientizare privind aspectele de mediu ale serviciilor publice, pentru sustenabilitatea mediului
- Instituționalizarea instruirilor, pentru dezvoltarea și consolidarea continuă a capacităților

Lecții învățate și recomandări

Lecții învățate

- Acordarea asistenței continue în materie de politici către MIDR a îmbunătățit cadrul legal și normativ în domeniul dezvoltării regionale și a contribuit la întărirea capacităților instituționale, atât la nivel central, cât și regional
- Combinarea asistenței tehnice cu investițiile în infrastructură s-a dovedit o abordare eficientă
- Utilizarea instituțiilor și sistemelor partenere (versus unităților de proiect) s-a dovedit a fi de succes în asigurarea sustenabilității pe termen lung

Recomandări

- Pentru facilitarea și promovarea/aprobarea documentelor de strategie, precum și a modificărilor sau inițiativelor necesare este esențial un dialog constructiv și o cooperare între executiv și legislativ
- Pentru buna funcționare și sustenabilitate a serviciilor AAC și EE, este necesară o dezvoltare continuă a capacităților APL, operatorilor AAC și EE
- Îmbunătățirea continuă a statisticilor regionale pentru a permite factorilor de decizie să le utilizeze pentru a formula opțiunile de politici

Comunicare și vizibilitate

Pe parcursul anilor:

- Identitatea proiectului de comunicare și vizibilitate
- Noutăți și articole pe pagina web a proiectului www.serviciilocale.md, buletinul informativ GIZ Moldova și buletinele electronice de cooperare UE – Moldova
- Postări despre intervențiile și rezultatele proiectului pe conturile de socializare ale GIZ Moldova și ale partenerilor săi – Facebook, LinkedIn, Youtube
- Emisiuni TV, videoclipuri, galerii foto, infografice
- Panouri informative, placi, bannere si photo-wall
- Evenimente de lansări ale lucrărilor de construcție și de inaugurare a noii infrastructuri
- Participarea la Zilele Europei, Săptămâna Verde a UE, Săptămâna Energiei Durabile a UE (EUSEW), Ziua Mondială a Curățeniei și alte

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Rezultatele intervențiilor proiectului finanțat de UE. Constatările sondajelor de percepție a satisfacției și ale auditurilor energetice

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

10 proiecte AAC – atingerea indicatorilor

Indicator	Ținta	Rezultat	Nivelul atingerii
Oameni cu acces la servicii îmbunătățite de aprovizionare cu apă	111 800	100 364	90%
Oameni cu acces la servicii îmbunătățite de canalizare	8 900	8 942	101%
Rețele de aprovizionare cu apă îmbunătățite, km	204,5	198,55	97%
Rețele de canalizare îmbunătățite, km	26,1	29,51	113%

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

8 proiecte EE – atingerea indicatorilor

Indicator	Inițial	Ținta	Final	Progres
Consumul energiei în clădirile publice, consum normat, MWh/an	9185	3760	3872	57% reducere în consum
Emisii CO_2, t/an	2264	929	948	58% reducere de emisii
Persoane cu acces la clădiri eficiente energetic	-	5100	5239	103% atingerea țintei
Suprafață renovată prin măsuri de eficiență energetică, m^2	-	44 012	45244	102% atingerea țintei

giz

Finanțat de
Uniunea Europeană

cooperare
germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Rezultatele sondajelor privind percepția satisfacției

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Metodologie

Atât sondajul inițial (2016) cât și cel final (2023) au fost elaborate folosind aceeași metodologie.
Proiecte AAC – selecția respondenților (1807 persoane) a fost realizată prin *Metoda* de eşantionare probabilistică. Eșantioanele au fost distribuite în mod egal pentru fiecare zonă de proiect. Datele au fost colectate între martie și aprilie 2023
Proiecte EE – selecția respondenților (1208 persoane) a fost realizată prin *Metoda* de eşantionare probabilistică. Eșantioanele au fost concepute proporțional cu numărul de subiecți (elevi, cadre didactice și personal auxiliar) pentru fiecare instituție. Datele au fost colectate în perioada martie – octombrie 2023.

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

Problemele prioritare pentru a fi rezolvate în comunitate

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Performanța prestatorilor și a APL în soluţionarea problemelor ce țin de apă și canalizare

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Rata de conectare la rețeaua de apă

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Rata de conectare la rețeaua de canalizare

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Aprecierea stării edificiului instituției

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Aprecierea confortului termic în edificiile instituției

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Aprecierea stării blocului sanitar

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Lipse de la ore din cauza răcelii

giz

Finanțat de
Uniunea Europeană

cooperare
germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Rezultatele auditurilor energetice

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Eficiența energetică în 8 școli – consumul de energie

Instituția	**Inițial** (MWh/a)	**Ținta** (MWh/a)	**Final** (MWh/a)	**Economii (%)**
M. Basarab, Basarabeasca	612	303	304	50
C. Spătaru, Leova	1750	651	649	63
I. Vatamanu, Strășeni	812	452	452	44
M. Eminescu, Ungheni	2210	684	748	66
A. Mateevici, Șoldănești	1656	682	682	59
Holercani	457	398	421	8
D. Cantemir, Bălți	876	329	329	62
I. Boghiu, Flămînzeni	813	261	263	68
Total:	**9186**	**3760**	**3848**	**57**

giz

Finanțat de Uniunea Europeană

cooperare germană DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Eficiența energetică în 8 școli – emisii CO_2

Instituția	Inițial (MWh/a)	Ținta (MWh/a)	Final (MWh/a)	Reducere (%)
M. Basarab, Basarabeasca	137	68	68	50
C. Spătaru, Leova	617	230	230	63
I. Vatamanu, Strășeni	177	99	99	44
M. Eminescu, Ungheni	485	153	167	66
A. Mateevici, Șoldănești	359	151	151	58
Holercani	108	89	94	12
D. Cantemir, Bălți	204	79	79	61
I. Boghiu, Flămînzeni	178	60	60	66
Total:	**2264**	**929**	**948**	**58**

giz

Întrebări și răspunsuri

german cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

În cooperare cu:

MINISTERUL INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE

Vă mulțumim pentru atenție!

“Modernizarea Serviciilor Publice Locale”

str. A. Bernardazzi 66, Chișinău

T + 373 22 22-83-19

F + 373 22 00-02-38

I www.giz.de, www.serviciilocale.md

giz

Prezentare generală a cooperării dintre Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și GIZ - rezultate și impact

Rezultatele și impactul măsurilor implementate în regiunile de dezvoltare, inclusiv ale Acțiunii finanțate de UE pentru implementarea măsurilor de infrastructură

După pauză

Ora	Sesiunea
12:30	Sustenabilitatea rezultatelor obținute în cooperare cu alți parteneri de proiect
12:50	Angajamentul și cooperarea cu societatea civilă - rezultate și lecții învățate
13:10	Discuții deschise privind lecțiile învățate, recomandări. Întrebări și răspunsuri
13:45	Declarații și constatări finale

Ședința comună a Comitetului Director privind Acțiunea finanțată de UE și a Comitetului de Monitorizare a MSPL

Modernizarea Serviciilor Publice Locale | 23 februarie 2024

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Sweden
Sverige

Elveția.

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sustenabilitatea rezultatelor obținute în cooperare cu alți parteneri de proiect – IPA, UTU, CCI

Implicarea și cooperarea cu societatea civilă.

Rezultate și lecții învățate

Discuții deschise privind lecțiile învățate, recomandări. Întrebări și răspunsuri

Ședința comună a Comitetului Director privind Acțiunea finanțată de UE și a Comitetului de Monitorizare a MSPL

Modernizarea Serviciilor Publice Locale | 23 februarie 2024

cooperare germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Sweden
Sverige

Elveția.

GUVERNUL ROMÂNIEI